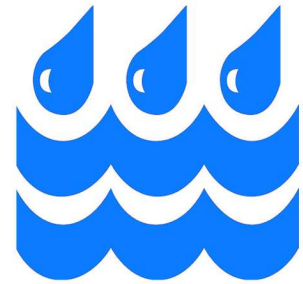


SAIMAAN VESIENSUOJELUYHDISTYS RY

Hietakallionkatu 2, 53850 LAPPEENRANTA



No 487/23



# JÄNKY-HAKULINJOKI-HANKKEEN VUOSIRAPORTTI 2023

Lappeenrannassa 29. marraskuuta 2023

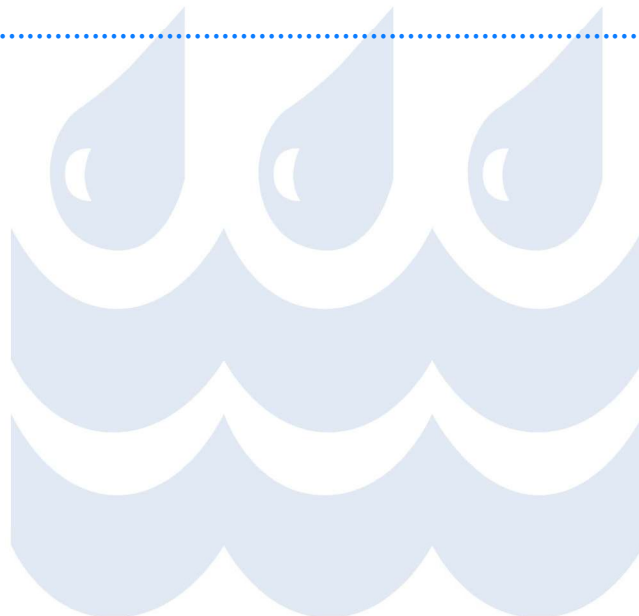
Maarit Moisio

hankekoordinaattori



# SISÄLTÖ

1 YLEISTÄ.....	3
2 VALUMA-ALUEEN VESIENSUOJELURAKENTEET.....	4
3 RAVINTOVERKKOKUNNOSTUS ELI HOITOKALASTUS.....	5
3.1. hoitokalastukset yleisesti.....	5
3.2. Jängynjärvi ja Vetjanjärvi.....	5
3.3. Kotajärvi.....	6
3.4 Syntymäinen.....	6
3.5 Keskinen.....	6
4 VESIKASVILLISUUDEN NIITOT.....	7
5 MAANPARANNUSAINEET.....	8
6 VEDENLAADUN SEURANTA.....	9
6.1. Järvet.....	9
6.2. Kosteikot.....	9
7 VIESTINTÄ.....	10

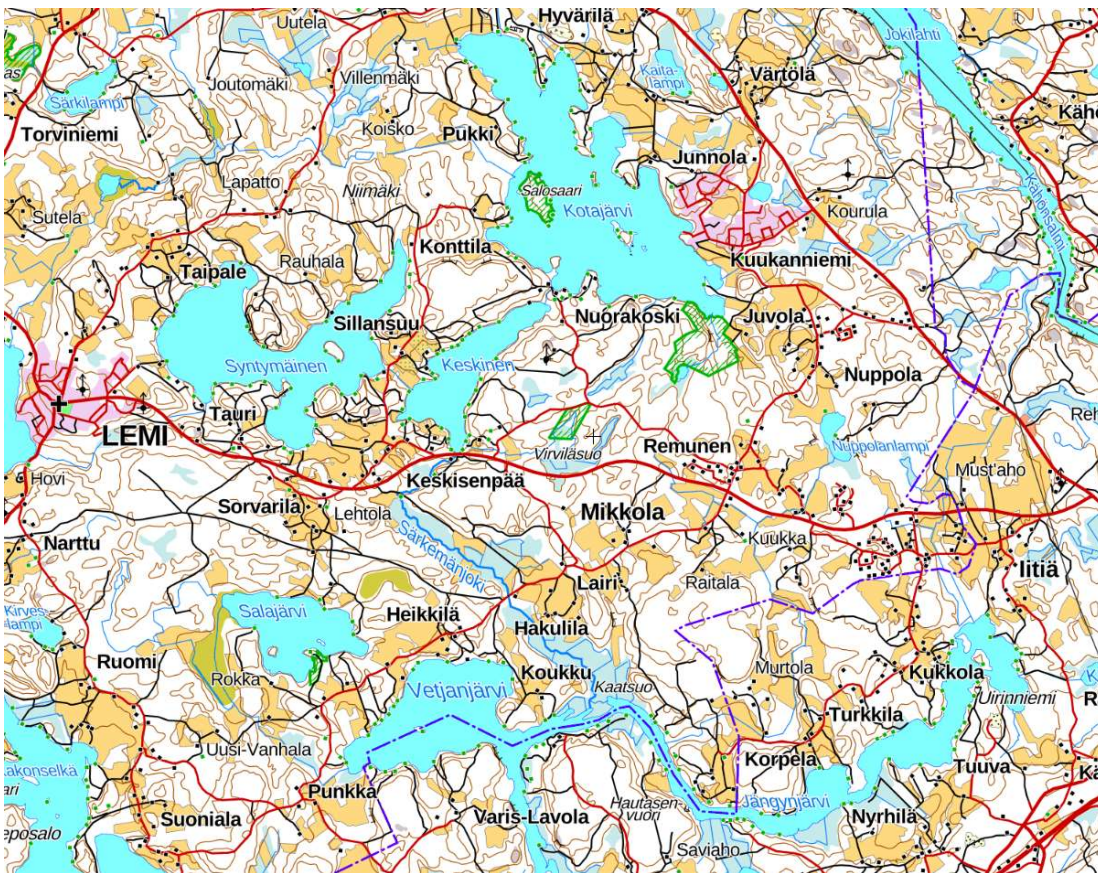


# 1 YLEISTÄ

Jänky-Hakulinjoki-hanke käynnistyi vuonna 2020 pitkäjänteisen vesiensuojelutyön edistämiseksi Hakulinjoen valuma-alueen järvilla. Hakulinjoen valuma-alue sekä alueen järvet sijaitsevat Etelä-Karjalassa, Lemminkäisten, Lappeenrannan ja Luumäen kunnan alueella. Hankkeen tavoitteena on järvien vedenlaadun parantaminen yhteistyössä paikallisten osakaskuntien kanssa. Hanke jatkoivat Kärjen osakaskunnan Kari Oikkosen aloitteesta käynnistyneitä Jängynjärven kunnostamiseen tähtääviä toimia keskittyen Jängynjärven lisäksi koko Hakulinjoen järvien eli Vetjanjärven, Keski-Karjalaisen, Salajärven, Syntymäisen, Kotajärven, Särkemänjoen (Hakulinjoki) sekä näiden valuma-alueiden vesiensuojeluun (kuva 1).

Hankealueen järvet olivat vuonna 2019 julkaistun ekologisen tilan arvioinnin perusteella tyydyttävässä tilassa lukuun ottamatta Syntymäistä, jonka tila luokiteltiin hyväksi. Hankkeen käynnistämiseksi tähdättiin vesiensuojelutoimiin, joilla pyritään parantamaan järvien vedenlaatua ja ekologista tilaa.

Hanketta hallinnoi Saimaan vesiensuojeluyhdistys ry. Yhteistyökumppaneina toimivat Värtölän osakaskunta, Ruomin osakaskunta, Kärjen osakaskunta, Vainikkalan osakaskunta, Torviniemen osakaskunta ja Kaakkois-Suomen ELY-keskus. Hanke on saanut rahoitusta vesiensuojelun tehostamisohjelmasta Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen myöntämänä, Etelä-Karjalan säästöpankkisäätiöltä, Raija ja Ossi Tuuliaisien Säätiöltä sekä Metsä Groupin luonto-ohjelmasta sekä Ruomin, Kärjen ja Värtölän osakaskunnilta ja Iitiän ja Lähikylien VPK:lta.



Kuva 1. Hankealueen järvet kartalla.



## 3 RAVINTOVERKKOKUNNOSTUS ELI HOITOKALASTUS

### 3.1. hoitokalastukset yleisesti

Kesällä 2023 hankkeessa on toteutettu ammatikalastajien hoitokalastusta jängynjärvellä ja Vetjanjärvellä rysäpyynneillä ja Kotajärvellä (kuva 4) ja Syntymäisellä syysnuottaamalla. Tämän lisäksi hankkeessa on aiemmin hankittu weke-katiskoja osakaskunnille talkootyönä tehtävää hoitopyyntiä varten. Hoitopyynnin periaate on, että se kohdistuu särkikalastoon, erityisesti pieniin särkiin, lahnoihin, salakoihin ja alle 15 cm mittaisiin ahveniin, jotka käyttävät eläinplanktonia ravinnokseen ja vaikuttavat välillisesti järvien leväkukintoihin tai pöyhivät vedenpohjaa samentoen vedenlaatua.



Kuva 4. Hoitokalastuksia Kotajärvellä marraskuussa 2023.

### 3.2. Jängynjärvi ja Vetjanjärvi

Jängynjärvellä ja Vetjanjärvellä hoitokalastettiin vuonna 2023 rysäpyynneillä 26.6.-14.8.2023. Hoitokalastuksen myötä poistettiin tuolloin 2455 kg saalista (taulukko 1). Järvellä on Kärjen osakaskunnan aktiivinen hoitokalastusporukka, joka kalasti Jängynjärveltä 950 kg kuluneen vuoden aikana. Yhteensä järviltä poistettu hoitokalastussaalista on 5378 kg hankkeen toiminta-aikana 2021-2023. Jängynjärvellä ja Vetjanjärvellä rysiin on tarttunut myös runsaasti >40 cm kuhaa, joita on vapautettu hoitokalastusten yhteydessä.

Taulukko 1. Jängynjärveltä raportoidut hoitokalastussaaaliit vuosina 2021-2023.

Jängynjärvi / Vetjanjärvi hoitokalastussaaaliit (kg)	Vuosi 2021	Vuosi 2022	Vuosi 2023	Yhteensä (kg)
katiskat	1380	1593	950	2673
rysät	0	250	2455	2705
<b>Yhteensä</b>	<b>1380</b>	<b>1843</b>	<b>3405</b>	<b>5378</b>

### 3.3. Kotajärvi

Kotajärvellä on toteutettu hoitokalastuksia vuosittain hankkeen käynnissä olon aikana vuosina 2021-2023 (taulukko 2). Pyynti on toteutettu vuosina 2021 ja 2023 syysnuottauksena ja vuonna 2022 rysäkalastuksilla. Vuonna 2023 pyynti toteutettiin kolmen päivän pyyntijaksona 13.11. ja 14.-15.11.2023, joista jälkimmäinen toteutettiin noin vuorokausi ennen järven jäätymistä. Hoitokalastukselle on todettu olevan tarvetta vuonna 2020 toteutettujen koeverkkokalastusten perusteella. Koeverkkokalastusten perusteella Kotajärvellä on tiheä kalasto, joka käsittää myös erinomaisessa tilassa olevan petokalaston. Kalaston tilan parantamiseksi on koeverkkokalastusten perusteella suositeltu varovaista hoitokalastuspyyntiä.

Taulukko 2. Kotajärvi hoitokalastussaaaliit Jänky-Hakulinjoki-hankkeessa 2021-2023.

Kotajärvi hoitokalastussaaaliit (kg)	Vuosi 2021	Vuosi 2022	Vuosi 2023	Yhteensä (kg)
nuotta	300	-	2000	2300
katiskat	300	-	-	300
rysät	-	2081	-	2081
<b>Yhteensä</b>	<b>600</b>	<b>2081</b>	<b>2000</b>	<b>4681</b>

### 3.4 Syntymäinen

Syntymäisellä toteutettiin hoitokalastusta tilaustyönä syysnuottauksella 16.-19.10.2023. Syysnuottauksella poistettu kokonaissaalis oli yhteensä 1700 kg (taulukko 3). Hoitokalastusta on tämän lisäksi suoritettu osakaskunnan talkooporukalla katiskakalastuksin ja nuottauksin. Hoitokalastuksen kokonaismäärä vuosina 2021-2023 on 4073 kg.

Taulukko 3. Syntymäisen hoitokalastussaaaliit Jänky-Hakulinjoki-hankkeessa 2021-2023.

Syntymäinen hoitokalastussaaaliit (kg)	Vuosi 2021	Vuosi 2022	Vuosi 2023	Yhteensä (kg)
nuotta	120	280	1700	2100
katiskat	755	776	442	1973
rysät	-	-	-	-
<b>Yhteensä</b>	<b>875</b>	<b>1056</b>	<b>2142</b>	<b>4073</b>

### 3.5 Keskinen

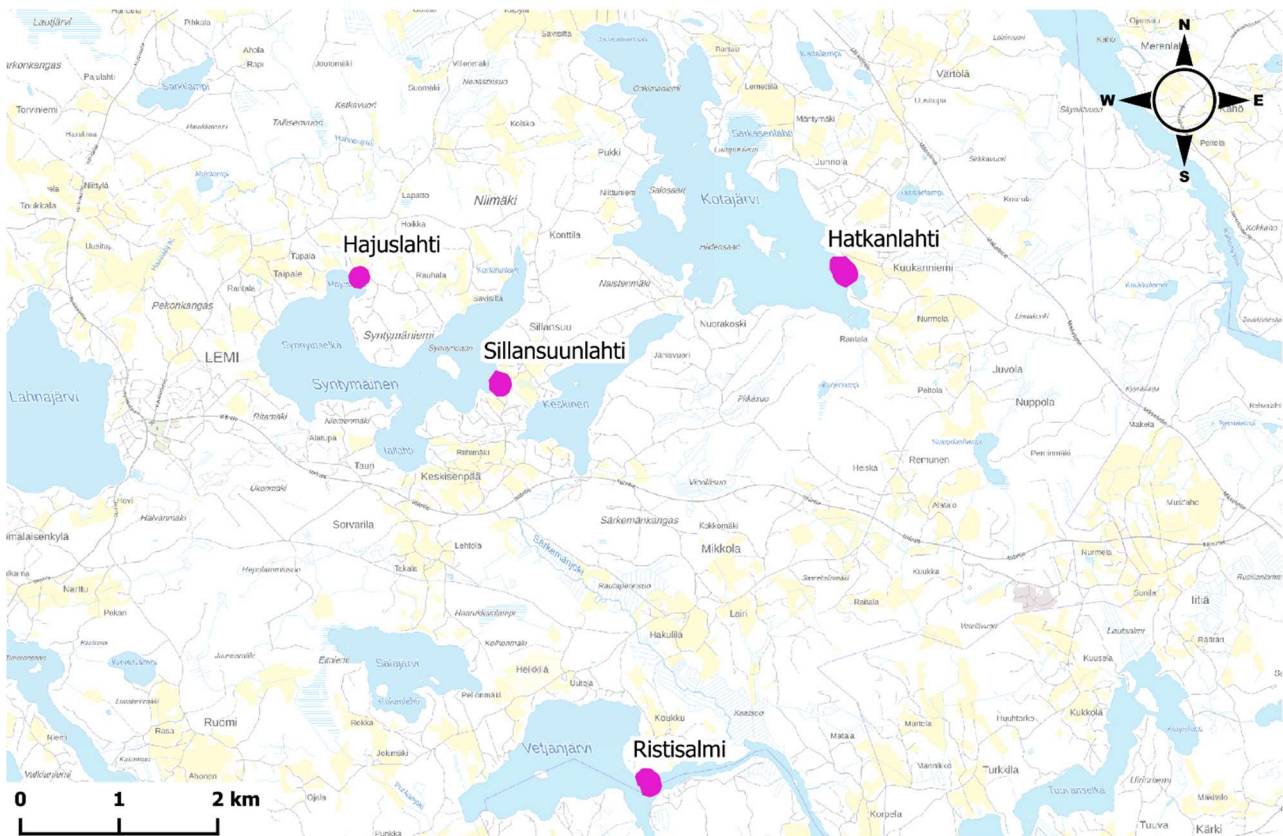
Keskisellä ei vuonna 2023 toteutettu hoitopyyntiä ammattikalastajien toteuttamana. Hoitokalastuksilla on vuosina 2021-2022 poistettu 1120 kg (taulukko 4). Keskiselle on tehty myös koeverkkokalastuksia vuonna 2020, jolloin järvellä todettiin olevan tarvetta hoitokalastustoimille sinileväkukintojen, kalaston särkikalavaltaisuuden ja vähäisen petokalakannan perusteella.

Taulukko 4. Keskinen hoitokalastussaliit Jänky-Hakulinjoki-hankkeessa 2021-2023.

Keskinen hoitokalastussaliit (kg)	vuosi 2021	vuosi 2022	Yhteensä (kg)
nuotta	800	-	800
katsikat	-	-	-
rysät	-	320	320
<b>Yhteensä</b>	<b>800</b>	<b>320</b>	<b>1120</b>

## 4 VESIKASVILLISUUDEN NIITOT

Hankesuunnitelman mukaisesti elokuussa 2023 toteutettiin vesikasvillisuuden niittoja Jängynjärvellä Ristinsalmessa. Kotajärvellä Hatkanlahdella ja Keskisellä Hajuslahdella ja Sillansuunlahdella (kuva 5). Vesikasvein niittoja toteutettiin hankkeessa ensimmäistä kertaa. Urakoitsijana toimi Lymitek Oy. Niittopaikat valikoitiin ilmakuvatarkastelun, osakaskuntien toivomusten ja käytännön toteuttamisen kannalta sopivilla paikoilla. Niittotyötä tehtiin järviruokovaltaisilla paikoilla, joissa niittojätteen rantaan läjittäminen onnistui kohtuullisin ponnisteluin, ja jossa rannat kestävät koneilla ajamista ja niittojätteen pois kuljettamista (kuva 6). Kotajärvellä Värtölän osakaskunnan talkooväki osallistui läjityspaikkojen raivaamiseen sekä niittojätteen läjittämiseen ja pois kuljettamiseen. Myös muilla kohteilla lähiasukkaat olivat auttamassa läjityspaikkojen löytämisessä ja niittomateriaalien vastaanottajina.



Kuva 5. Jänky-Hakulinjoki-hankkeen niittokohteet kartalla.



Kuva 6. Niittomateriaalia työnnettiin rantaan veneeseen kiinnitetyn niittopään avulla.

## 5 MAANPARANNUSAINEET

Hankkeessa toteutettiin maanparannusaineiden levityksiä peltoviljelysmaille vuonna 2023 (kuva 7). Maanparannusaineiden levitykset rahoitettiin täysin hankkeen yksityisellä rahoituksella. Maanparannusaineena käytettiin kompostoitua ravinnekuitua, jota levitettiin noin 25 kg/hehtaari reilun 7 hehtaarin alalle. Yhteensä kompostoitua ravinnekuitua käytettiin 186 tn. Tavoitteena oli alun perin suurempi levitysalaa, mutta sateinen syksy ja viljelystekniset esteet eivät sallineet levityksiä alkuperäisessä laajuudessaan. Maanparannusaineiden käyttöä jatketaan hankkeessa tulevina vuosina.



Kuva 7. Hankkeen maanparannusaineita levitettiin syyskuussa 2023.

## 6 VEDENLAADUN SEURANTA

### 6.1. Järvet

Hankealueen järvien (Kotajärvi, Keskinen, Syntymäinen, Salajärvi ja Vetjanjärvi) vedenlaatua seurataan osana hanketta talvi- ja kesänäytteenotoilla. Vesinäytteet ovat osa hankkeen pitkän tähtäimen vaikuttavuuden seuranta. Tulokset on raportoitu hankkeen järvien vedenlaatutarkkailu 2023 – raportissa. Yhteenvetona hankealueen järvien haasteena on erityisesti talviaikainen hapettomuus, korkeat ravinnepitoisuudet ja kasviplanktonin eli levien määrä.

### 6.2. Kosteikot

Hankkeessa toteutetaan kosteikkojen toiminnan tarkkailua seuraamalla viiden kosteikon toimintaa kolmesti vuodessa. Seurattavat kosteikot ovat Myllyoja, Kuukka 1, Kierniemenoja, Torpparinne 2 ja Hyvärinlahti. Kosteikkojen seurannan tulokset raportoidaan erillisessä kosteikkojen toiminnan seuranta –raportissa.

## 7 VIESTINTÄ

Hankkeeseen liittyy vesiensuojelutyön lisäksi aiheeseen liittyvä viestintä sosiaalisen median alustoilla sekä ajankohtaisten tiedotteiden laatiminen. Hankkeeseen liittyviä julkaisuja päivitetään Saimaan vesiensuojeluyhdistyksen [nettisivuilla](#). Lisäksi hankkeen ajankohtaisia asioita on päivitetty SVSY:n somealustoilla Facebookissa ja viestipalvelu X:ssä (kuva 8). Hankkeeseen on perustettu ohjausryhmä, joka kokoontuu vuoden aikana säännöllisesti neljä kertaa vuodessa.



Kuva 8. Julkaisuja Saimaan vesiensuojeluyhdistyksen X-viestintäpalvelun kanavalta.

Vesikasvien niittotyöt ovat olleet esillä paikallislehdissä Etelä-Saimaassa ja Länsi-Saimaan Sanomissa (kuva 9). Hanke on ollut esillä myös Lemminkäisen kotiseuturatiolla Ruomin osakaskunnan Pekka Talkan kertoessa kalastuksista 1.7.2023 ja hankevetäjän Maarit Moision haastattelussa 12.8.2023. Hanke on ollut mukana Lemminkäisen toripäivillä 12.8.2023 Lemminkäisen MTK:n kanssa kertomassa hankkeen ajankohtaisista asioista ja antamassa neuvoja vesistöasioissa.

## Lemin järvillä niitetään vesikasveja, Kivijärven Kuuksenenselällä jo kolmatta vuotta peräkkäin



Kuva 9. Etelä-Saimaan uutisen pääkuva Jänky-Hakulinjoki- ja Kuuksenenselkä kuntoon –hankkeen niitoista.